

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Bön. Käre Jesus, lär oss hur vi rätt ska följa dig, så att vi inte mister våra liv i alla de faror som möter och går evigt förlorade. Lär oss också att se på våra medmänniskor med samma kärlek som du har visat oss, och att villigt göra det du vill att vi ska göra för att ingen av dem ska gå förlorade. Amen.

Predikotext: Matt 16:24–27:

Jesus sade till sina lärjungar: "Om någon vill följa mig, ska han förneka sig själv och ta sitt kors och följa mig. Den som vill rädda sitt liv ska mista det, men den som mister sitt liv för min skull ska vinna det. För vad hjälper det en människa om hon vinner hela världen men förlorar sin själ? Eller vad kan en människa ge till lösen för sin själ? Människosonen ska komma i sin Fars härlighet med sina änglar, och då ska han löna var och en efter hans gärningar.

Vi har nu inlett den festlösa halvan av kyrkoåret, det som också kunde kallas Kyrkans halvår. Efter att vi har talat om den treenige Guds stora och underbara gärningar för oss går nu våra blickar mot livet här i världen. Temat i dag är *Förgängliga och oförgängliga skatter*. Det blir en väldig kontrast mellan de enorma andliga skatter som Gud har berättat om det senaste halvåret och de timliga skatterna som många jagar efter som det viktigaste i livet.

Nu handlar Jesu undervisning i vår text inte bara om pengar och materiella ägodelar. Han sätter allt det som vi uppskattar i världen mot det goda som han ger oss, och som har som slutmål att vinna den eviga härligheten hos Gud, himlen.

Vad menar Jesus egentligen i vår text? Den här texten har gett upphov till klosterliv. En del har dragit sig helt undan världen och blivit eremitmunkar. Det fanns en som satte sig på en pelare för att helt ägna sig åt bön och gudsgemenskap. Några har tolkat Jesus rent bokstavligt och gjort sig ett kors som de gått och burit omkring, och menar att de är Jesu

efterföljare, och ska på det viset vinna evigt liv. Talar Jesus för ett liv i kloster?

Lagens stränga predikan

För att förstå vad Jesus undervisar måste vi förstå att hans undervisning, liksom hela Bibels, består av två delar: lag och evangelium. Då menar vi de egentliga betydelseerna av orden: lagen talar om oss och vad vi ska göra, evangelium talar om Gud och vad han gör för oss.

I textorden ser vi att Jesus i strikt mening talar lagens ord till oss. Jag har framställt orden i en tabell där vi först ser på den västra sidan. Vi ska senare se på den högra sidan där motsvarande evangelium finns presenterat.

Om någon vill följa mig, ska han förneka sig själv och ta sitt kors och följa mig.

Det handlar om vårt liv: att följa Jesus, att förneka sig själv, att inte ha sig själv i centrum.

Den som vill rädda sitt liv ska mista det, men den som mister sitt liv för min skull ska vinna det.

När vi vill rädda vårt liv är det en naturlig tanke att fråga vad vi ska göra. Jesus säger, att vi kommer att mista vårt liv om vi bara frågar vad vi själva kan göra. Det är lagens stränga ord.

För vad hjälper det en människa om hon vinner hela världen men förlorar sin själ?

Jesus inskräper lagens allvar: om vi försöker vinna hela världen förlorar vi det viktigaste: vår själ. Med andra ord: vi går evigt förlorade. Det är det yttersta resultatet av lagens dom över oss: vi är djävulens och helvetets barn om vi försöker bli frälsta i egen kraft.

Eller vad kan en människa ge till lösen för sin själ?

Jesus ställer frågan för att visa att ingen enda av oss kan betala det pris som lagen kräver för att bli frälst. I Ps 49:9 läser vi:

Men ingen kan köpa sin broder fri eller ge Gud lösepenning för honom. Hans själs lösen är dyr, den kan inte betalas till evig tid.

Så har vi textens slutord:

Människosonen ska komma i sin Fars härlighet med sina änglar, och då ska han löna var och en efter hans gärningar.

Här kommer den definitiva punkten för vår egen förmåga: Vad kan våra egna gärningar ge oss för lön? Det har Jesus svarat på i annat sammanhang, t ex Matt 5:20:

Jag säger er: Om inte er rättfärdighet går långt över de skriftlärdas och fariseernas, kommer ni aldrig in i himmelriket.

Jesus sätter definitivt en punkt för alla optimistiska funderingar att vi ska kunna frälsa oss själva, att vi ska rädda vår själ med något vi själva gör: inte med självvalda gärningar, som att skapa sig och bära ett fysiskt kors, att gå i kloster, att vinna hela världens beundran, att samla så mycket pengar att vi skulle ha råd att betala oss fria från helvetet, eller att vi skulle leva så rättfärdigt att Gud skulle döma oss fria för vår egen rättfärdighets skull. Nej, allt det här leder oss bara till fördärvet.

Men vad finns det då för hopp för oss? Vad ska jag syndare ta mig till? Vi måste lära oss mera om vad Jesus har sagt och gjort. Vi måste vända oss till textens sammanhang.

Sammanhanget: evangelium

I början av kapitel 16 läser vi hur fariseerna och saddukeerna ville pröva Jesus och begärde att han skulle visa dem ett tecken från himlen. Jesus hänvisar till profeten Jonas tecken. I Matt 8:40 får vi hans egen förklaring:

För liksom Jona var i den stora fiskens buk i tre dagar och tre nätter, så ska Människosonen vara i jordens inre i tre dagar och tre nätter.

Det här ska vi hålla i minnet och återkomma till. Vi ska ta vara på allt vad Jesus har sagt. Men vi går vidare.

Därefter varnar Jesus sina lärjungar för fariseernas och sadduceernas surdeg. I Mark 8 talas om fariseernas och Herodes' surdeg. Matteus förklarar att Jesus avsåg fariseernas och saddukeernas lära. Fariseerna var de religiösa, medan saddukeerna var de sekulariserade, liksom Herodes. Det här händer efter bespisningen av de fem tusen med fem bröd och två

fiskar och senare de fyra tusen som fick äta av sju bröd några småfiskar.

Efter det berättar Matteus om Petrus bekännelse vid Caesarea Filippi (vid sydvästra foten av Hermon), och Jesus ger honom himmelrikets nycklar. Sedan talar han om sitt lidande. Det är nu första gången han omtalar sitt lidande. Då Petrus försöker ställa sig i vägen för honom blir han bryskt tillrättavisad: "Gå bort från mig, Satan! Du vill få mig på fall, för dina tankar är inte Guds tankar, utan människors."

Efter det här följer så vår text. Sex dagar därefter tar Jesus med sig tre av sina lärjungar och han visar sig för dem i sin härlighet. Det här kan ha skett uppe på Hermonberget.

Det är en skarp kontrast mellan fariseernas och saddukeernas lära och det som Jesus undervisar om sig själv. Jesus talar om sitt lidande och sin död. Han ger ett tecken: profeten Jonas tecken. Det tecknet förebådar Jesu uppståndelse ur graven. Det är vittnesbördet om att frälsningen av människosläktet är fullbordad. Det vittnar om att Gud har gjort något för oss. Det är det som kallas evangelium.

När Jesus talar, gör han det med auktoritet, för han är själv Gud. Petrus kunde svara rätt på Jesu fråga vem han är (Matt 16:16):

Du är Messias, den levande Gudens Son.

Den uppenbarelsen fick han, som Jesus säger, av hans Far i himlen. Grunden till evangeliet är att veta vem Jesus är, och det kan inte kött och blod uppenbara. Fariseerna såg på Jesus med köttliga ögon. De såg på allt utifrån sin strävan att vinna sitt liv i den här världen: ära och berömmelse för sina goda gärningar. Saddukeerna såg på allt med förnuftets ögon. De var motsvarigheten till vår tids vetenskap, som utesluter Guds uppenbarelse och ingripande. Därför var det de sade och gjorde en surdeg, en falsk lära.

För att få en rätt ordning på våra liv behöver vi börja i rätt ända. Det första är att vi ärar Jesus som Guds Son, Messias, vår Frälsare. Sedan ser vi på hans gärningar för oss. Då ser vi hur Jesus gör det som han talar om i sin skarpa lagundervisning. Han själv verkställer lagens krav punkt för punkt:

1. Jesus tog sitt kors på sig för vår skull. Han bar det för att vi annars skulle ha gått under med att bära vår egen syndabörda. Han bar vår syndabörda och betalade för den på korset. Nu får vi följa honom och han tillräknar oss allt det som han har gjort.
2. Jesus gav sitt liv för att vi skulle få leva. För att han offrade sig får vi som gåva det eviga livet hos Gud.
3. Jesus besegrade djävulen som frestade honom med att han skulle ge honom makt och rikedom om han föll ner och tillbad honom. Han kunde säga, innan han lämnade sina lärjungar: *Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden.* Han vann hela världen.
4. Jesus kunde med sitt blod betala lösepenning för alla människor. Vi har inte kunnat köpa oss fria från vår egen syndaskuld.
5. Jesu blod hade ett oändligt värde och gäller som lösepenning för alla människor i evig tid.
6. När Jesus ställer sig framför oss i domen räknar han sina gärningar oss till godo, och vi kan fullt lagligt dömas enligt hans rättfärdiga gärningar.

När vi ser på oss själva är orden som Jesus uttalar en hård lag. Men när vi ser på Jesus är de ett härligt evangelium: han har gjort allt detta för oss!

Följder i våra hjärtan

Hur ska vi då ställa oss till det som Jesus säger: ska vi alls bry oss om att försöka leva som hans lärjungar, att ta vårt kors på oss, att försöka världen, att söka en rätt syn på våra pengar och ägodelar? Det är väl ingen idé att försöka något om Jesus gjort allt redan?

Nej, så kan vi inte tänka! Det finns ett direkt samband mellan det som Jesus har gjort för oss och vårt liv som hans efterföljare. För om vi genom dopet ympats in som grenar i honom, som grenar ympas in i äppelträd, så kommer ju saft från stammen till oss, och den saften leder till frukter. Det här undervisar Jesus om i Joh 15.

Och det betyder, att vi som är döpta och tror på Jesus har en glädje i att följa honom och leva efter hans instruktioner. Vi ser att det är en rikedom att få vara hans lärjungar. Den rikedom betyder mycket mera än all världens rikedomar. Då kan vi säga med Paulus (Fil 3:7ff):

Men allt det som förr var en vinst för mig räknar jag nu som förlust för Kristi skull. Ja, jag räknar allt som förlust, för jag har funnit det som är långt mer värt: kunskapen om Kristus Jesus, min Herre. För hans skull har jag förlorat allt och räknar det som skräp, för att vinna Kristus och bli funnen i honom.

"Jag har förlorat allt." Denna världens rikedom är som skräp jämfört med vad jag har i Jesus! Så kan jag inte se det om jag har blicken fäst vid mig själv och ser att grannen tjänar mera än jag, att han kör en finare bil än jag, att han har mera pengar på banken än jag. Nej, inför Jesus bleknar allt sådant. Det här är möjligt tack vare att jag inte behöver komma

med min egen rättfärdighet, den som kommer av lagen, utan med den som kommer genom tron på Kristus, rättfärdigheten från Gud genom tron.

Då blir det också som Paulus fortsätter:

Då får jag lära känna Kristus och kraften i hans uppståndelse och dela hans lidanden genom att bli lik honom i hans död, i hoppet om att nå fram till uppståndelsen från de döda.

Där finns kraften! Kraften i hans uppståndelse – inte i mina insatser. Där finns den oförgångliga skatten som är en långt större rikedom än alla skatter i den här världen. Med den skatten har vi också löftet att vi ska få det vi behöver, det som Gud finner för gott att låna åt oss av världens tillgångar, så att vi i vår tur kan ge till hans rikes verk och hjälpa vår nästa som har det sämre ställt.

Vi avslutar med sångens ord (SH 307):

Om jag äger Jesus, endast Jesus, och i hela världen intet mer, o, så äger jag dock allt i honom, han som nog och övernog mig ger!